

“פורת יוסף” - מרכז רוחני
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

עלון מס' 52
ד' כסלו תש"ע

תולדות

“...הנה-נא זקנתני,
לא ידעתי,
יום לנפתי”

(בראשית כ"ז, ב')

רצה לומר:
לחלאת שאני זקנתני
והארכתי ימים
בזה העולם,
לא ידעתי
את יום לנפתי,
כלומר, אינני זוכר
את יום הליתיה
והנני נתעבה להטלמין
שלא היה לעולם.
אך העולם כלנהגו
ננהג דרך הטבע.
~ הלילך ללוינסקי ~

“מה ה' היה זה
אילו הייתי אני
צדיק ללמדו ביצד
ובמה לעזור?
ד' זושא מאנניפולד”

“כי תכלית
כל העולם
וכל אשר בו הוא
איש חכם וטוב,
וכל העולם
עובדים רק
בשביל חכם
המכיר את
בוראו”
~ הרמב"ם ~

זמני השבת:
בניסת השבת: 16:19
יציאת השבת: 18:17

שיהיו דברי תורה “מחודדין בפיר”...

לאחר כמה עשרות שנים, יצחק אבינו מתכוון לברך את עשו ומבקש ממנו להביא לו מטעמים. בינתיים יעקב לוקח ממנו את הברכות... וכשנודע הדבר לעשו תגובתו היתה: “ויצעק צעקה גדולה ומרה...”. מה הוא צעק? - “הכי קרה שמו יעקב..”

מה הפירוש “את בכורתי לקח”? הלא אתה נתת לו אותה, אתה אמרת שזו עסקה מצוינת - צלחת מרק בעבור הבכורה, ואף צחקת על יעקב ה”תמים” שאינו יודע לעשות עסקים. אז מה אתה רוצה עכשיו, הרי שמחת להפטר מן הבכורה!?

ועונה: מכאן אנו רואים כי כולם יודעים את האמת. הכל יודעים כי יש עולם הבא וכי כל העולם הזה אינו אלא פרוזדור לעולם הבא. אבל כשיש צלחת מרק מול העיניים, התאוה בוערת באדם עד שהוא מוכן לומר כי העולם הבא שווה פחות מצלחת מרק. לאחר שצלחת המרק מתרוקנת והתאוה שוככת אזי צועקים “צעקה גדולה ומרה עד מאד...”, נגמרה צלחת המרק.

צלחת המרק - אינה דווקא צלחת המרק, והבכורה - אינה דווקא בכורה. הבכורה הוא משל לכל התאוות שמזמן לנו העולם הזה והבכורה מסמלת את התורה והמצוות שמזמנות אותנו לחיי העולם הבא...

אומר ר' יחזקאל לוינשטיין ז"ל: בפרשתנו מסופר כי יעקב אבינו בישל נזיד עדשים בהיות אביו יצחק אָבֵל על פטירתו של אברהם אבינו. עשו ביקש את נזיד העדשים, ויעקב אמר לו: “מכרה כיום את בכורתך לי”.

מה מרוויח יעקב במכירת הבכורה? הוא מרוויח לעולם הבא - מי יקריב את הקרבנות? מי יזכה בברכת אברהם שנתנה ליצחק?

עשו ידע זאת,
ובכל זאת אמר:
כל העולם הבא אינו שווה
כמו צלחת מרק.
עשינו עסק!

כתוב בפס' (לד) “ויעקב נתן לעשו...” ובארו: “ויאכל” - בלי נטילת ידיים, “וישת” - בלי ברכה, “ויקם” - בלי ברכת המזון, “וילך” - בלי לנשק את המזוזה, ובנוסף, “ויבז עשו את הבכורה”.

מה הפירוש “ויבז”? מסביר המדרש (בראשית רבה) הכניס עמו כת של פריצים ואמר להם “נאכל משלו ונצחק עליו”.

אם נתרגם זאת לשפתינו: “כת של פריצים” - הביא כת של ליצנים המגחכים לכל דבר והסביר להם עד כמה יעקב אבינו “טיפש” - הוא מסכים לוותר על צלחת מרק שלמה בעבור עולם הבא, והרי העולם הבא אינו שווה אפילו צלחת מרק...

~מתוך “זמתוק האור” לר' שלמה לוינשטיין~

דיני הקדיש שלפני 'ברכו'

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

לאחר אמירת הקדיש,
קודם שאומר שליח ציבור

ברכות קריאת שמע, תיקנו חכמים שיאמר
'ברכו את ה' המבורך' ועונים אחריו הציבור
'ברוך ה' המבורך לעולם ועד'.

מובא במדרש (ספרי דברים ש"י) שסמכו חכמים תקנה
זו על הפס' (דברים לב ג) "כי שם ה' אקרא הבו גודל
לא-להינו", דהיינו כששליח ציבור קורא בשם ה',
הציבור נותנים שבח לא-להים.

ולמרות שהשליח ציבור כולל את עצמו בכלל
הברכה בכך שאומר 'המבורך', מכל מקום צריך
הוא לחזור ולומר 'ברוך ה' המבורך לעולם ועד',
כשם שעונים הציבור, כדי שיכלול את עצמו
בברכה במפורש.

וכיוצא בזה מצינו גם ב'זימון' שאומרים לפני
ברכת המזון, שאף על פי שאומר 'נברך שאכלנו
משלו' ובמילה 'נברך' כולל גם את עצמו,
מכל מקום חוזר ועונה 'ברוך שאכלנו משלו
ובטובו חיינו' כשם שעונים המסובים, כדי לכלול
את עצמו בברכה במפורש.

אלא שבצורת הענייה ישנם מנהגים שונים.
ברוב הקהילות נוהגים שהשליח ציבור חוזר
ואומר 'ברוך ה' המבורך לעולם ועד' לאחר שענו
הציבור, כשם שעושה ב'זימון'.

אבל מנהג תימן (בלדי) שעונה שליח ציבור
'ברוך ה' המבורך לעולם ועד' יחד עם הציבור
(ש'המבורך' עדיף מ'נברך', ולכן אין צורך לחזור ממש אחריהם כמו בזימון).

לסיכום: אמירת 'ברכו' ועניית 'ברוך ה' המבורך
לעולם ועד' חשובה היא מאד, ונחשבת 'דבר
שבקדושה' ולכן נאמרת רק בעשרה.

בשעת פטירתו של
ר' בונים מפשיסחא
נבנסו תלמידיו לבקרו
והר' הבחין בי הם
מתאמצים בתפילה
שלא ימות.

אמר להם: "בני, בל ימי חיי למדתי
איך למות, עבשיו שהגיעה שעת
להפטר מן העולם, אנא, אל תבלבלו
לי את בונתי..."

כל גאה שוטה

הגאון ר' איסר זלמן מלצר זצ"ל, בהיותו בחור,
אחרי שהשתדך חלה במחלת השחפת ר"ל,
והיה מצבו חמור מאוד. ר' איסר זלמן הודיע לכלתו
שאם ברצונם לבטל הם יכולים לבטל את השידוך.

כששאלה את הרופא מה סיכויי חתנה להחלים?
השיב הרופא: "לפי מצב בריאותו הוא יוכל להוסיף
ולחיות לכל היותר שנה אחת..."

משהפצירו בה קרובי משפחתה שוב ושוב, שתבטל את
השידוך, קמה כלתו ונסעה ל"חפץ חיים"
לשאל "בעצתו" - והחפץ חיים השיב:

"ישנם אנשים בריאים,
וישנם אנשים שמאריכים ימים!
בתי, אם נגזר מן השמים, מזדקנים
יחדיו אף עם בעל חלש בגופו.
ר' איסר זלמן זצ"ל נפטר בגיל 84!

מן הרב שך זצ"ל "ראש הישיבה" יטב שפוף
על שולחנו, וניסה להתרגל לצינורות החדשים
שחברו אל גופו, לפתע הבחין נכדו,
שהוא פורץ בבכי מר.

"סבא!" נזעק הנכד המסור, "מה קרה? אולי
הצינורות שאינך רגיל אליהם מכאיבים לך?"

לא בני לא, היועד אתה מדוע
אני בוכה?" אמר כשדמעות
ממשיכים לזלוג מעיניו,
"מעתה לא אוכל יותר לאכול
ולשתות דרך פי, תאר לך",
נאנח בצער, "לא אוכל יותר
לברך שהכל נהיה בדברו."

**ובאמת עצה טובה למי שרוצה להישמר
מדיבורים אסורים, ירגיל עצמו לא לדבר כלל
בבית כנסת ובבית מדרש.
כי מלבד שזה מצווה בגלל קדושת המקום,
יש תועלת לענין בכמה דברים:**

- א. שלא יפסיד אמון ואמן יהא שמויה רבא ומרכו.
- ב. שעל ידי זה ייצא לו שכל שנותיו יחד
10 שנים לא דיבר דיבורים אסורים.
כי כל יהודי בבית כנסת ביום בערך 4 שעות,
ויש כאלה שגם לומדים שעות ימים.
וזכות גדולה היא בעולם הבא.
- ג. שעל ידי זה יהיה לו רגיל לשמור לשונו
כל היום, אחרי שהתרגל בבית כנסת לשמור
כמה שעות.

~ ח"ח ~

avinoamhadad@gmail.com